

Alternativne oblike mobilnosti za zdravje ljudi
Karmen Koprivec

VPLIVI OKOLJA NA ZDRAVJE

ONESNAŽEN ZUNANJI ZRAK
DELCI PM

RANLJIVE SKUPINE

- Dojenčki in otroci
- Starejši ljudje
- Ljudje s boleznimi srca in ožilja (zlastima, KOPB)
- Slabokorni bolniki

VPLIVI NA ZDRAVJE

• Tokseni dihal

• Tokseni srca in ožilja

• Prekomerne bolečine

Kaj lahko sami storimo za zaščito svojega zdravja?

• Upoštevajmo Priporočila za ravnanje prebivalcev ob povišanih koncentracijah delcev PM10 glede na stopnjo onesnaženosti zraka (www.miz.si)

• Bivanje na prostem omejimo na čas, ko je onesnaženost zraka v dnevni najnižji. Izbijajmo se bližini prometne, letalskega park ali gozd. Ne izvajamo napornejših fizičnih aktivnosti, omejimo se na sprehode.

• Bivalne prostore učinkovito prezračimo, ko je onesnaženost zraka v dnevni najnižja.

• Budimo pozorni na smerovne in vrške, kot so kalne ali pomajanje sapa. To so opozorila, da je treba fizične napore zmanjšati.

• Kronični glavni bolni (KOPB) in srčni bolniki naj redno jemljejo predpisano terapijo, pri raki pa naj imajo tudi zdravila za hitro koljanje napadov ozirno poslabšanj. Pri srčnih srčni udarji, pomajanje sapa ali neobičajna utrujenost lahko napovedujejo resno poslabšanje obojane bolezni. V takih primerih naj hitro poiščejo zdravniško pomoč.

• Redno spremljajmo obveščila in napovedi ARSO o kakovosti zraka (www.arso.gov.si) in ravnamo skladno z napotki glede na aktualno raven onesnaženosti.

• Doprinesimo k zmanjšanju izpustov v domačem okolju – to lahko storimo tako pri nagajanju objekta v katerem živimo kot pri načinu transporta!

VIRI ONESNAŽEVANJA

NIJZ

Spremenjene potovalne navade

- ▶ nebrzdano trošenje neobnovljivih fosilnih virov energije, kar vodi v povečane izpuste toplogrednih plinov (globalno segrevanje);
- ▶ večji hrup;
- ▶ zastoji v prometu (izgubljanje delovne ure ali ure prostega časa);
- ▶ poslabšanje kakovosti zraka in prsti v mestih in vzdolž močno obremenjenih cest;
- ▶ naraščanje boleznih dihal in okvare pljuč;
- ▶ povečanje stresa za voznike in potnike ter nevarnost za pešce in kolesarje;
- ▶ zmanjšanje kmetijskih površin, življenjskega prostora številnih rastlinskih in živalskih vrst;
- ▶ prometne nesreče in smrtne žrtve;
- ▶ poškodbe na stavbah zaradi tresenja in posledice delovanja izpušnih plinov;
- ▶ vpliv prometa na živali (npr. zmanjšanja populacije žab),
- ▶ negativni vpliv soljenja vozilšč v zimskem času.

*Hibridno vozilo

- ▶ je vozilo, ki za pogon uporablja dva ali več različnih virov energije. Izraz se najpogosteje nanaša na hibridna električna vozila (hybrid electric vehicles HEVs), ki združujejo motor z notranjim zgorevanjem in enega ali več elektromotorjev.

Prenos energije pri hibridu*

Tabela 1 Tehnični opis vozila

	dizel	hibrid
Teža vozila (kg)		1165
Moč (kW)	59	54
Delovna prostornina (ccm)	1422	1497
Emitije CO ₂ (g/kg)	156	84

Tabela 2 Poraba goriva

	dizel	hibrid
Prevoženi kilometri	12446	12116
Poraba goriva (l)	666,67	566,97
Poraba goriva na 100km (l)	5,356	4,679

Prijazen do okolja

- ▶ posledice manjše porabe, so manjše emisija,
- ▶ hibridno vozilo proizvede od 25 % do 35% manj CO₂, kot vozila z notranjim izgorevanjem,
- ▶ tiha vožnja,

Kolesarjenje

- ▶ 30- minutna telesna aktivnost
- ▶ Pozitivni učinki na zdravje
- ▶ Naše poti za avtom so zelo kratke, nekatere celo niso daljše od treh minut

Prednosti kolesarjenja

- ▶ kolesarjenje nima nikakršnega ogljičnega odtisa,
- ▶ kolo lahko vozite brez voznškega izpita
- ▶ kolesarjenje znižuje stopnjo stresa,
- ▶ redno kolesarjenje oblikuje mišice, zgošča kosti in čisti kožo,
- ▶ Kolesarjenje je najbolj energetsko varen način prevoza, ki ga je izumilo človeštvo,
- ▶ Kolesarjenje je zabavno in modno,
- ▶ Zmanjša obrabo cest, hrup,
- ▶ Lažje parkiranje..

“

”

Ekošola
HVALA ZA VAŠO POZORNOST